

ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ПРОЕКТУВАННЯ КОНСТРУКТОРСЬКОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ КОРПУСНОЇ ДЕТАЛІ НА МАШИНОБУДІВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Валієва К., здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя, Україна

CAD-системи (computer-aided design комп'ютерна підтримка проектування) призначені для вирішення конструкторських задач і оформлення конструкторської документації (звичайно вони називаються системами автоматизованого проектування САПР). Як правило, в сучасні CAD-системи входять модуль моделювання тривимірної об'ємної конструкції (деталі), оформлення креслень і текстової конструкторської документації (специфікацій, відомостей, тощо). Ведучі тривимірні CAD-системи дозволяють реалізовувати ідею наскрізного циклу підготовки і виробництваскладних виробничих виробів.

Перед підприємствами, що відкриваються або реконструюються, встає питання, якому з запропонованих програмних продуктів віддати перевагу? Для вирішення цього питання ми поставили перед собою завдання допомогти керівництву підприємства машинобудівного напрямку визначитись з критеріями можливостей CAD/CAM-систем, що найбільш поширені на вітчизняному ринку та ринку СНД. В залежності від умов конкретного виробництва, запропоновані критерії можуть бути як доповнені, так і скорочені.

Для більш повної уяви про вибрані CAD/CAM-системи пропонується, також, скорочений опис призначення декількох систем:

- Unigraphics – дозволяє віртуальне проектування виробів, механообробкидеталей складних форм, проводить систему автоматизованого проектування, виробництва і управління проектами, займається розробкою, продажем і технічною підтримкою програмного забезпечення для автоматизації проектування, виробництва, інженерного аналізу і управління проектами. NX широко використовується в машинобудуванні, особливо в галузях, які випускають вироби з високою щільністю компоновки і великим числом деталей (енергомашинобудування, газотурбінні двигуни, транспортне машинобудування і т. п.) та виготовляють вироби зі складними формами (авіаційна,автомобільна і т. п.).

- Pro/ENGINEER – включає всі необхідні модулі для твердотілого моделювання деталей, складальних одиниць, створення креслярської документації, проектування зварних конструкцій, охоплює весь цикл «конструювання – виробництво» в машинобудуванні.

- SolidWorks – включає інструменти для тривимірного моделювання, створення складальних одиниць, креслень, роботи з листовим металом, зварними конструкціям і поверхнями довільної форми, імпортування великого числа файлів 2D і 3D CAD програм.

Для порівняння було обрано три програмних продукта, два з яких відносяться до високого класу (Unigraphics, Pro/ENGINEER) та один програмний продукт середнього класу (SolidWorks). Критерії та порівняльна характеристика обраних CAD – систем представлена у таблиці 1.

Звертаючи увагу на те, що по наданим критеріям значно переважає програма Unigraphics. Тому у якості CAD – системи для проектування конструкторської документації ми пропонуємо використати саме цей програмний продукт.

Критерії та порівняльна характеристика обраних CAD - систем

	Критерії (задачі)	Unigraphics	Pro/ENGINEER	SolidWorks
1	2D моделювання	+	+	+
2	3D моделювання	+	+	+
3	Можливості переходу із 2D в 3D і навпаки	+	+	+
4	Редагування сканованого зображення	-	-	+
5	Розробка ТП	+	+	-
6	Механообробка по 2D моделі 3D моделі	+	-	+
		-	+	-
7	Фрезерування в 2х та 2.5х 3х 5-ти багатопозиційне	+	-	-
		+	+	-
		+	+	-
		+	+	-
8	Електроерозійна обробка	+	-	-
9	Точіння	+	-	-
10	Свердління	+	-	-
11	Листоштампівка	+	+	-
12	Адаптація системи до верстатного обладнання	+	-	-
13	Підтримка вітчизняних стандартів	+	-	-
14	Можливість анімаційного зображення	+(-)	+	-
15	Проведення експрес аналізу	+	-	-
16	Проведення інженерних розрахунків	+	-	-
17	Керування документообігом	+	+	-
18	Інтеграція з програмними продуктами інших фірм	+	+	-
19	До якого класу відносять	Високий	Високий	Середній
20	Держава розробник	США	США	США

Список використаних джерел.

1. Валієва К.М., Дуков В.О., Мацулевич О.Є., Щербина В.М. Проектування прес-форми для виготовлення повітряного гвинта авіамоделі /Сучасні комп'ютерні та інформаційні системи і технології: матеріали I Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. (Мелітополь, 07-25 грудня 2020 р.) / ред. кол.: В.М. Кюрчев, В.Т. Надикто, І.П. Назаренко, О.В. Строкань та ін. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. С.24-28.

2. Мацулевич О. Є., Вершков О. О., Антонова Г. В., Зюзін М. М. Застосування CAD-системи Unigraphics для технологічної підготовки виробництва корпусних деталей. Розвиток сучасної науки та освіти : матеріали IV Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Запоріжжя, 29-31 травня 2023 р.). Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. С. 139-146.

Науковий керівник: Мацулевич О.Є., к.т.н., доц.